

Аннотация

В статье анализируются названия населенных пунктов Барского района Винницкой области учитывая их семантику и структуру, а также прослеживается развитие ойконимийной системы названной территории в течение XV – XX вв.

Ключевые слова: ойконим, личное название, первофиксация, семантика, словообразовательная модель, структура.

Summary

The names of settlements of Bar district of Vinnitsa region are analyzed in this article due to their semantics and structure, and also the development of the oykonimed system of named territory during the fifteenth and twentieth centuries is traced.

Key words: oykonym, personal name, the first fixation, semantics, wordforming model, structure.

УДК 811.161.2'373.21

Єфименко І. В.

Інститут української мови НАН України

МАТЕРІАЛИ ДО „ІСТОРИКО-ЕТИМОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА НАЗВ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ”

Пропонована стаття продовжує низку публікацій, присвячених ойконімії Херсонщини [6]. На прикладі окремих ойконімів простежено процес формування ойконімікону Херсонської області на діахронно-синхронному рівнях: від перших писемних згадок в історичних джерелах до сьогодення. Основна мета дослідження – визначити у хронологічному аспекті етапи становлення ойконімної системи Херсонської області й на основі цього опосередковано простежити процеси заселення її теренів в історичній ретроспективі.

Архангельська Слобода – с. у Каховському р-ні. Засноване в середині XIX ст. [15, с. 61]. У I пол. XX ст. (1928 р.) фіксується як висілок *Архангельське (слобода)* [27, с. 30]. Можливо, виокремилася з поселення *Архангельське* (тепер Високопільського р-ну Херсонської обл.). Пізніше дооформилося ГТ *слобода*, пор. укр. *слобода* – ‘1. поселення в Росії XI – XVIII ст., жителі якого тимчасово звільнялись від феодальних

повинностей і податків; 2. велике село, селище, відокремлена частина великого села' [24, IX, с. 365], рос. *слобода* – 'частина міста, села з вільним населенням, де жили некріпаки' [11, 2, с. 200].

Бобровий Кут – с. у Великоолександрівському р-ні. Виникло в 30 – 40-х рр. XVIII ст. у пониззі р. Інгулець на місці зимівника запорозького козака Івана *Бобра*, який оселився там, де р. Інгулець робить кут [26, с. 241; 34, с. 8]. У 1808 р. сюди почали переселятися євреї з Вітебської, Могильовської, Мінської, Полтавської та Чернігівської губ., які започаткували тут єврейську колонію [34, с. 8]. На сторінках історичних документів поселення згадується під 1863 р. як *Бобровий-Куть* [10, II, с. 364]; під 1890 р. як „кол. *Бобровый-Куть*” [26, с. 240]; під 1896 р. – як „кол. євр. *Бобровый Куть* ... при рч. Інгульце” [31, с. 24]; під 1916 р. – як „єврейская колонія *Бобровый Куть*” [12, с. 133]; під 1928 р. – як село *Бобровий-Кут* [27, с. 27].

Ойконім мотивований відповідним мікротопонімом, який утворився поєднанням прикметника *Бобровий* (очевидно, від первісного **Бобрів(ов)*), що пізніше переоформилося за ад'єктивною словотвірною моделлю під впливом апелятива *бобровий*), пов'язаного з антропонімом *Бобер* [26, с. 241; 34, с. 8], та іменника-ГТ *кут*, пор. укр. *кут* – 'ділянка землі в закуті при злитті двох річок' [21, 2, с. 382], ст.-рос. *куть* – 'місцина, розташована в закуті, утвореному злиттям двох річок або поворотом річки; земельні угіддя, розташовані на такому закуті' [20, 8, с. 146].

Вёрхні Сірогџзи – с. у Нижньосірогџському р-ні. Перші відомості про поселення належать до 1817 – 1820 рр., коли сюди переселилися селяни з Воронежської, Курської, із сусідніх сіл Таврійської, а згодом – із Чернігівської губ. [8, с. 500; 35, с. 246]. У документах 1887 р. фіксується як „*Верхніе Сѣрогџы* – въ 3 верстахъ отъ Нижнихъ” [35, с. 246].

Ойконім утворено шляхом плюралізації гідроніма *Сірогџзи* (пор., р. *Сірогџзи* (тепер *Великі Сірогџзи*) впадає у Великий Айгаманський під [22, с. 95]) – трансформованої тюркської композитної назви, що в перекладі з ногайської мови означає 'протяжне, видовжене джерело' [детальніше див.: 16, с. 59]. Компонент *Верхні* вжито для розрізнення із с. *Нижні Сірогџзи*, розташованим нижче за течією.

Гџбла Прістань – м. у Голопристанському р-ні. Як назва урочища згадується у джерелах, присвячених історії запорозьких козаків, ще в 1698 р. – „у урочища *Голой Пристани*” [39, 1, с. 741]. Пізніше як назва

поселення фіксується в 1833 р. – *Голая пристань* [1, с. 32]; 1863 р. – за *Голой Пристанью* [17, 1, с. 428]; 1887 р. – *Голая Пристань* „на берегу Конки, съ удобною пристанью, окружена кучугурами и примыкаетъ къ Соленому озеру” [35, с. 277]. Заселялося українськими селянами-втікачами з Київської, Чернігівської та Полтавської губ. [40, с. 158].

Ойконім може бути пов’язаний із відповідним мікротопонімом, що утворився за допомогою прикметника *Голий*, -а (< укр. *голий* – ‘позбавлений звичного покрову, не вкритий, не зайнятий нічим’) [21, 1, с. 300] та іменника-ГТ *пристань* (< рос. *пристань* – ‘місце, де причалюють судна до берега, споруда для їх стоянки; транспортне селище, мешканці якого заняті переважно обслуговуванням судноплавства’ [11, 2, с. 149]). За місцевими переказами, колись тут був рибальський перевіз, через який запорожці возили сіль з Ягорлицьких соляних промислів до Очакова. Місцевість була цілком гола, без жодного житла, звідки й назва [40, с. 158].

Давідів Брід – с. у Великоолександрівському р-ні. Засноване 20 червня 1778 р. у зв’язку із заселенням причорноморських степів переселенцями з Рязанської губ. [8, с. 285]. Найраніше фіксується в писемних джерелах під 1781 – 1782 рр. – „до Давыдова броду” [18, с. 271]. Пізніше згадується як: 1890 р., с. *Давидовъ-Бродъ* [26, с. 244]; 1912 р., *Давидо-Бродская дача* [33, с. 81]; 1916 р., с. *Давидовъ-Бродъ* [30, с. 61]; 1924 р., *Давидо-Бродское* [13, с. 112]; 1928 р., село *Давидів-Брід* [27, с. 14].

Назва поселення мотивована мікротопонімом, утвореним поєднанням присвійного прикметника *Давидів* (< антропоніма *Давид* + суф. -ів) та іменника-ГТ *брід* (< укр. *брід* – ‘1. мілина на річці; 2. дорога через річку; 3. стежка на болоті’ [23, с. 29], ‘1. дорога через болото; 2. мілка ділянка у водоймі, яку можна перейти’ [4, с. 13], ‘місце, де можна перейти’, ‘підсохла ділянка болота, яку можна перейти’ [38, с. 218]). З історичних джерел відомо, що переселенці, які першими заселяли надінгулецькі степи, мостів через ріку не будували. Шукали так звані броди, через які міг пройти гужовий транспорт. Біля таких бродів часто виникали поселення [7, с. 28]. За місцевими переказами, свою назву село одержало за ім’ям *Давида* – власника корчми, що стояла біля броду на р. Інгулець. Через цей брід пролягав Чумацький шлях, яким чумаки возили сіль із Криму [14].

Золотá Бáлка – с. у Нововоронцовському р-ні. Засноване 1 червня 1780 р. як маєток сенатора В. В. Енгельгарда [15, с. 68]. Фіксується в документах, починаючи від II пол. XIX ст.: під 1861 р. як „балка, называемая *Золотою*, за которой расположена деревня того же имени” [17, с. 238]; під 1916 р. як с. *Золотая-Балка* при р. Днѣпрѣ [30, с. 81]; під 1928 р. як село *Золота-Балка* [27, с. 34].

Ойконім утворено від мікротопоніма **Золота Балка*: іменник-ГТ *балка* (< укр. *балка* – ‘степовий яр’) [21, 1, с. 24] + прикметник *золота*, що міг вказувати на колір води, на піщаний відтінок ґрунту чи колір глини в долині річки. За одними народними переказами, ця місцевість була золотим місцем (багато очерету, трави) для схованки козаків, також тут інколи знаходили скарби. Натомість інші легенди переповідають, що на цьому місці колись жив козак *Золотáрь* [14].

Кахов́ка – м. у Каховському р-ні. Засноване 17 січня 1791 р. як маєток полковника Д.М. Куликовського на місці зруйнованої татарської фортеці Іслам-Кермен [16, с. 68]. У писемних джерелах згадується від початку XIX ст., пор.: 1833 р., „къ мѣстечку *Каховкѣ* при Днѣпре” [1, с. 36]; 1850 р., „Въ *Каховкѣ*” [19, с. 123]; 1861 р., „въ *Каховкѣ*” [17, I, с. 381]; 1887 р., „мѣстечко *Каховка* на почтовой дорогѣ” [35, с. 289]; 1909 р., „*Каховка* – владѣльческое мѣстечко, расположено на лѣвомъ берегу р. Конки, гдѣ она отдѣляется въ видѣ рукава” [32, с. 81]; 1928 р., селище *Кахівка* [27, с. 29].

Відантропонічне утворення із суф. *-к(а)* від основи прізвища *Кахов[ський]* на честь учасника російсько-турецьких війн II пол. XVIII ст., генерал-губернатора *М. В. Каховського*, якому належали в пониззі Дніпра великі земельні масиви [35, с. 289].

Нова Калуга – с. у Великоолександрівському р-ні. Засноване 1861 р. переселенцями із нп. *Калуга* (нині в Березнеговатському р-ні Миколаївської обл.) [9, с. 134]. У писемних джерелах початку XX ст. згадується як: 1923 р., п. *Н.-Калужский I* [29, с. 231]; 1928 р., село *Н.-Калужье I* [27, с. 15].

З огляду на фіксації, історична форма ойконіма – *Ново-Калужський* або *Ново-Калужьке* – вторинна назва. Утворилася шляхом приєднання диференційного компонента *Нов(о)-* до ойконіма *Калужський /(-е)*

(< *Калуга* + суф. -ськ-). Після того, як у 1920 р. в цьому ж р-ні організувалося однойменне поселення – *Нова Калуга Друга*, в ролі розрізнювального почав уживатися номерний компонент „*Перший*”, що згодом утратився [9, с. 134].

Одрадока́м'янка – с. у Бериславському р-ні. Засноване 26 травня 1782 р. селянами-переселенцями з Харківської губ. [15, с. 74; 8, с. 190]. Найраніше фіксується під 1859 р. – „*Отрада Каменка*, д. вл. при р. Каменкѣ и протокѣ Казацкомѣ” [37, с. 20]. Пор. ще: 1912 р., „д. *Одрадо-Каменка*, при р. Казакѣ” [25, с. 34]; 1916 р., д. *Отрада-Каменка* [30, с. 83]; 1923 р., д. *Отрадо-Каменка* (Трубецкого) [28, с. 90]; 1928 р., село *Отрадо-Каменка* [27, с. 11].

Назва поселення мотивована місцем його розташування. Вона утворилася поєднанням ойконіма *Отрада* відапелятивного походження (пор. ст.-рос. *отрада* – ‘полегшення, заспокоєння, звільнення від неприємного’ [20, 14, с. 8], рос. *отрада* – ‘втіха, розрада, заспокоєння, насолода’ [3, II, с. 749]) та гідроніма *Кам'янка* (пор. р. *Ка́м'янка* – п. Козацької п. Дніпра; Херсонська обл.) [22, с. 236].

Поса́д-Покро́вське – с. у Білозерському р-ні. Засноване 1789 р. як адміралтейське селище переселенцями з Київської та Чернігівської губ. [9, с. 185]. У документах згадується як: 1890 р., „*Посад Покровск (Копани)*” [26]; 1896 р., „*Покровскъ (Большіе Копани, Копани)*, посадъ” [31, с. 8]; 1912 р., *Посад Покровск* [33, с. 021]; 1916 р., п. *Покровскъ* [30, с. 134]; 1924 р., *Посадо-Покровск* [13, с. 123]. До кінця XIX ст. вживалася паралельна назва *Копані* [9, с. 185] від онімізованого ГТ *копань* (пор. укр. *ко́пань* – ‘рід маленького колодязя без вінця; викопана сажанка’) [21, 2, с. 280] у формі множини.

Складена назва, перший компонент якої мотивований іменником *посад* (пор. ст.-рос. *посад* – ‘населений пункт, торгово-ремісницький центр, як правило, без фортеці’) [20, 17, с. 149]), другий – пов’язаний із назвою церкви *Покрови*, збудованої 1885 р. Від того часу утвердилася назва – *Посад-Покровськ* в честь храмового свята [9, с. 185]. Пізніше другий компонент узгоджено в роді з ГТ *село* [9, с. 185].

Скадовка – с. у Чаплинському р-ні. Засноване в II пол. XIX ст. [15, с. 77]. Відзначено в історичних джерелах під 1861 р. як „селеніє *Скадовка*” [17, с. 460]; під 1887 р. як „деревня *Скадовка*” [35, с. 301].

Відантропонічне похідне, утворене за допомогою суф. *-к(а)-* від основи прізвища власника поселення – поміщика Я. Я. Скадов[ського].

Тавричанка (до 1959 р. – хутір *Щербинівка*) – с. у Каховському р-ні. Засноване у II пол. XIX ст. [8, с. 488]. Можливо, саме цей населений пункт на початку XX ст. фіксується у джерелах як: 1923 р., х. *Щербини* [29, с. 247]; 1928 р., хутір *Щербіна* [27, с. 55].

Стара назва – відантропонічне утворення, пов'язане із прізвищем власника поселення *Щербіни* або *Щербіна* [5, с. 48]. Сучасна назва – відапелятивне утворення із суф. *-к(а)* від катойконіма *тавричани* на позначення мешканців Таврики – давньої назва пд. частини Кримського п-ва.

Червоноблагодатне – с. у Горностаївському р-ні. Засноване 1922 р. під назвою *Благодатне*, яке згодом було об'єднане із сусіднім *Червоним* [8, с. 428]. Пор. у джерелах I пол. XIX ст.: під 1923 р., п. *Красный* і п. *Благодатный* [29, с. 244]; під 1928 р., висілок *Червоний* та висілок *Благодатне* [27, с. 26]; під 1946 р., с. *Червоно-Благодатне* [36, с. 625].

Ойконім утворено внаслідок об'єднання двох населених пунктів – *Червоне* та *Благодатне*, назви яких мотивовані відповідними українськими ад'ективами.

Широка Балка – с. у Білозерському р-ні. Організоване в 40-х рр. XIX ст. мешканцями с. Станіслава на місці балки *Широкої* [26, с. 171]. У джерелах фіксується з кінця XIX ст., пор.: 1890 р., с. *Широкая балка* [26, с. 170]; 1896 р., с. *Широкое (Широкая Балка)* [31, с. 468]; 1916 р., с. *Широкая-Балка* [30, с. 125].

Лексикалізоване словосполучення, перший компонент якого – гідронім *Широка* (пор., „балка *Широка* Херсонской г. и у., впадает в Днепровский лиман, между Глубокой Пристанью и мест. Станиславом”) [2, V, с. 807], а другий – ГТ *балка* (< укр. *балка* – ‘степовий яр’) [21, 1, с. 24].

Список використаної літератури

1. Андреевский И. Путевые заметки при объезде Днепровского и Мелитопольского уездов Таврической губернии, в 1835 году // Листки об-ва сельского хоз-ва Южной России на 1838 и 1839 годы. – Одесса, 1839.

2. Географическо-статистический словарь Российской Империи / сост. П. Семенов. – СПб., 1863 – 1885. – Т. I – V.

3. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка / В.И. Даль. – М. : Русский язык, 1955. – Т. 1 – 4.

4. Данилюк О. К. Словник народних географічних термінів Волині / О. К. Данилюк. – Луцьк : Надстир'я, 1997. – 108 с.

5. Дрига И. Ф. В степях Приднепровья / И. Ф. Дрига. – Симферополь : Таврия, 1974. – 223 с.

6. Єфименко І. Етимологічні нариси з ойконімії Херсонщини / І. Єфименко // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці : Рута, 2007. – Вип. 354 – 355: Слов'янська філологія. – С. 148 – 153; Єфименко І. В. Про походження ойконіма *Ушкалка* / І. В. Єфименко // Дослідження з ономастики : зб. наук. праць, присвяч. пам'яті О. С. Стрижака / відп. ред. І. М. Железняк. – К. : Пульсари, 2008. – С. 38 – 46; Єфименко І. В. Історична ойконімія Херсонщини / І. В. Єфименко // Студії з ономастики та етимології. 2009 / відп. ред. В.П. Шульгач. – К. : Довіра, 2009. – С. 30 – 37; Єфименко І. В. Історична ойконімія Херсонщини (відантропонімії утворення) / І. В. Єфименко // *Studia Slovakistica* / гол. ред. С. М. Пахомова. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2009. – Вип. 10. – С. 225 – 230; Єфименко І. В. Географічна термінологія в ойконімії Херсонщини / І. В. Єфименко // *Studia linguistica et juridical* / відп. ред. О. І. Іліаді. – Кіровоград : Кірюї ХНУВС, 2010. – С. 138 – 143; Єфименко І. Історична ойконімія Херсонщини (відгідронімії утворення) / І. Єфименко // Вісник Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка. Філологія. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. XXIX – XXXI. – С. 129 – 131.

7. Заводяний В. Д. Калінінське у літописах і спогадах / В. Д. Заводяний. – Херсон : ВАТ „Херсонська міська друкарня”, 2008. – 343 с.

8. Історія міст і сіл УРСР. Херсонська область / гол. ред. кол. П. Т. Тронько. – К. : Гол. ред. УРЕ АН УРСР, 1972. – 687 с.

9. Лобода В. В. Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя / В. В. Лобода. – К. : Вища школа, 1976. – 231 с.

10. Материалы для географии и статистики России, собранные офицерами генерального штаба. Херсонская губерния / сост. А. Шмидт. – СПб., 1863. – Ч. I – II.

11. Мурзаев Э.М. Словарь народных географических терминов / Э. М. Мурзаев. – М. : Картгеоцентр-Геодизит, 1999. – Т. 1 – 2.

12. Николаевщина. Краеведческий сборник / под ред. и с предисл. В.М. Фидровского и А.В. Кокорева. – Николаев : Изд-ие Николаевск. ин-та наробраз, 1926. – 214 с.

13. Одесская губерния. Ч. I: Административное описание. – Одесса : Изд-во Одесск. губисполкома, 1924. – XXVIII, 172 с.
14. Ономастичний архів Інституту української мови НАН України.
15. Орлова З.С. Из истории заселения Херсонщины. Краткий справочник / З.С. Орлова, И.Д. Ратнер. – Херсон : [б. и.], 1993. – 127 с.
16. Отін Є. С. Гідроніми Східної України / Є.С. Отін. – К.; Донецьк : Вища школа, 1977. – 154 с.
17. Поездка в Южную Россию А. Афанасьева-Чужбинского. Ч. I : Очерки Днепра. – СПб. : В тип. Морск. Министерства, 1861. – 470 с.
18. Путешественные записки Василья Зуева От С. Петербурга до Херсона в 1781 и 1782 году / подг. текста, вступ. ст. и ком. М. Э. Кавуна. – Репр. изд. 1787. – Днепропетровск : Герда, 2011. – XXXVIII, 391 с.
19. Скальковский А.О. Опыт статистического описания Новороссийского края / А. О. Скальковский. – Одесса : В тип. Л. Нитче, 1850 – 1853. – Т. 1 – 2.
20. Словарь русского языка XI – XII вв. / гл. ред. (1975 – 1979) С. Г. Бархударов, (1980 – 1982) Ф. П. Филин, (1982 – 1988) Д. Н. Шмелёв, (1989 – 2003) Г. А. Богатова, (2004 – 2011) В. Б. Крысько. – М. : Наука, 1975 – 2011. – Вып. 1 – 29.
21. Словарь української мови / упоряд. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченко. – К. : Вид-во АН УРСР, 1958 – 1959. – Т. 1 – 4.
22. Словник гідронімів України / ред. кол.: А. П. Непокупний, О. С. Стрижак, К. К. Цілуйко. – К. : Наукова думка, 1979. – 780 с.
23. Словник народних географічних термінів Кіровоградщини / укл.: Т. В. Громко, В. В. Лучик, Т. І. Поляруш. – К. ; Кіровоград : РВГЦ КДПУ, 1999. – 222 с.
24. Словник української мови : в 11 т. / гол. ред. І. К. Білодід. – К. : Наукова думка, 1970 – 1980.
25. Списки населённых мест Херсонского уезда на 1912 г. – Херсон, 1912.
26. Списки населённых мест Херсонского уезда с указанием числа дворов, жителей, церквей, школ, промышленных и торговых заведений и скота по разделам, а также с замечаниями о времени возникновения поселений // Материалы для оценки земель Херсонской губернии. Т. VI : Херсонский уезд (Статистико-экономическое описание уезда). – Херсон, 1890. – С. 141 – 269.

27. Список залюднених місць Херсонської округи на 1 січня 1928 року. – Херсон : Вид-во „Червоний Селянин”, [без р. в.]. – 76 с.

28. Список землевладельцев Херсонского уезда на 1901 год. – Херсон, 1901.

29. Список населенных мест Херсонского округа Одесской губернии. 1923 / сост. Херсонским Окрстатбюро // Очет Херсонского Окружного Исполнительного Комитета Советов за 1922 – 1923 г.

30. Список населённых мест Херсонской губернии (по данным Всероссийской сельско-хозяйственной переписи 1916 г.). – Александрия, 1917.

31. Список населенных мест Херсонской губернии и статистические данные о каждом поселении / изд. Губ. статист. комитетом. – Херсон : Тип. Губ. Правл., 1896. – [2], XXIV, 544 с.

32. Спутник по Днепру и его притокам. – К. : Тип. „Русская печать”, 1909. – 124 с.

33. Статистико-экономический обзор Херсонского уезда за 1912 г. – Херсон, 1913.

34. Сусоров В. Д. Бобровий Кут: 1807 – 1970 рр. (Історичний нарис) / В. Д. Сусоров. – Херсон : Айлант, 2007. – 260 с.

35. Таврическая епархия. Гермогена, епископа Псковского и Порховского, бывшего Таврического и Симферопольского. – Псков : Тип. Губ. Правл., 1887. – 537 с.

36. Українська РСР: Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 р. – К. : Українське вид-во політ. літ-ри, 1947. – 1063 с.

37. Херсонская губерния. Список населенных мест по сведениям 1859 года / изд. Центральным статистическим комитетом Министерства внутренних дел. – Спб., 1868. – 276 с.

38. [Шульгач В.П.] Ономастика України та етногенез східних слов'ян / відп. ред. І.М. Желзняк. – К. : [б. в.], 1998. – С. 215 – 226.

39. Эварницкий Д.И. Запорожье в остатках старины и преданиях народа / Д.И. Эварницкий. – Спб. : Изд. Л.Ф. Пантелеева, 1888. – Ч. 1 – 2.

40. Юденич О. М. По річках України / О. М. Юденич. – К. : Радянська школа, 1968. – 303 с.

Анотація

У статті в історико-етимологічному аспекті проаналізовано 14 ойконімів Херсонської області, зокрема показано історичний розвиток

назв населених пунктів, розглянуто способи їх творення та мотиви номінації.

Ключові слова: ойконім, гідронім, мікротопонім, антропонім, географічний термін.

Аннотация

В статье в историко-этимологическом аспекте проанализировано 14 ойконимов Херсонской области, в частности, показано историческое развитие названий населенных пунктов, рассмотрены способы их образования и мотивы номинации.

Ключевые слова: ойконим, гидроним, микротопоним, антропоним, географический термин.

Summary

In the article the 14 oiconyms in the historical facets are analyzed. There oiconyms historical development, structural and semantical derivation of these ones are examined as well.

Key words: *oiconym, hydronym, microtoponym, anthroponym, geographical term.*

УДК 811.161.2'373.(477.83)

Котович В. В.

*Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка*

ВІДПАТРОНІМНІ ОЙКОНИМИ САМБІРЩИНИ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Топонімійна система, формуючись протягом тривалого часу, становить когнітивний „конгломерат”, у якому відображена культура, мова, час і простір, етапи і соціально-історичні умови розвитку суспільства. До того ж, номінація „завжди національно специфічна в тому сенсі, що закріплює в собі історично сформовану в свідомості народу – суб’єкта номінації картину світу” [8, с. 5]. Тому сьогодні так важливо якнайправильніше прочитати цю картину, якнайточніше визначити принципи, за якими здійснювалася номінація пізнаних та заснованих людиною об’єктів. Якщо говорити про номінацію місць компактного проживання людей – поселень, то першим тут виступає антропологічний принцип, який визначає відношення